

Dosar nr. 2-17667/2021

H O T Ă R Ă R E
În numele Legii

15 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președinte de ședință,

Judecător

Natalia Mămăligă

Grefier

Dumitru Chilian, Daniela Cucerenco și Dan Mîrza

examinând în ședință publică în procedură contencioasă cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ministerul Sănătății al Republicii Moldova împotriva Rodicăi *****cu privire la încasarea sumei,

a c o n s t a t a t:

La 20 iulie 2021, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi *****cu privire la încasarea sumei în mărime de 270 112 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 01 noiembrie 2012, între fostul Minister al Sănătății, actualmente Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, și *****Rodica, a fost încheiat un contractul nr.362 privind instruirea în rezidențiat și plasarea în câmpul muncii a medicilor și farmaciștilor în conformitate cu prevederile hotărârii Guvernului RM nr.1396 din 24 noiembrie 2003 cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți și plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști. Constartul menționat a fost încheiat pentru o perioadă de la 01 noiembrie 2012 pînă la 01 noiembrie 2019. Potrivit prevederilor contractului prenotat, statul Republica Moldova, prin intermediul ministerului, și-a asumat obligația de a asigura instruirea pârâtei în studii și asigurarea cu bursă pe perioada de studii postuniversitare în rezidențiat cu finanțarea de la bugetul de stat, iar pârâta la rândul său și-a asumat obligația de a parcurge integral programul de instruire, iar după finalizarea studiilor postuniversitare de a activa cel puțin trei ani după finalizarea studiilor de rezidențiat, potrivit îndreptării eliberate de către minister. La 12 iulie 2017 pârâtei i-a fost eliberată îndreptare-certificatul nr.***** pentru a activa la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Hîncești” ca medic chirurg, în conformitate cu prevederile contractului de instruire, însă acesta nu și-a onorat obligațiile asumate de a lucra un termen de trei ani conform îndreptării

eliberate, prin ce a cauzat un prejudiciu bugetului de stat în cuantum de 270 112 lei. Consideră că prin prisma prevederilor art.9 alin.(2) lit.a), b) și f) din Codul civil și pct.4 al hotărârii Guvernului nr.1396 din 24.11.2003 cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți și plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști, pârâta urmează să restituie suma de 270 112 lei.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08 noiembrie 2022 a fost înlocuit reclamantul Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu succesorul în drepturi Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (f.d.49).

În ședința de judecată reprezentantul Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Noroc Diana, împuternicită în baza procurii nr.18/5978 din 13 decembrie 2021, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia.

Pârâta *****Rodica la ședința de judecată, nu s-a prezentat, deși a fost legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei (f.d.26-27), instanța considerând posibilă examinarea pricinii în lipsa acesteia.

Audiind reprezentantul reclamantului, studiind materialele dosarului, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art.121, art.122 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului. Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În corespundere cu art.9 alin.(1) și alin.(2) lit. a) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice

Articolul 10 alin.(1) din Codul civil stabilește că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art.774, art.775 alin.(1), art.776 și art.858 alin.(2) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligația poate fi pură și simplă sau afectată de modalități. Prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri. Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației. Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

S-a constatat cu certitudine în pricină prin probele administrate și înscrisurile din dosar că, la 01 noiembrie 2012 Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și *****Rodica, în temeiul hotărârii Guvernului nr. 1396 din 24 noiembrie 2003, au încheiat contractul privind instruirea în rezidențiat și plasarea în câmpul muncii a medicilor și farmaciștilor nr. 362 (f. d. 8).

În punctul 2.1. din contractul nr. 362 din 01 noiembrie 2012, părțile au indicat că contractul are ca obiect instruirea din contul bugetului de stat a medicului (farmacistului) rezident *****Rodica, cu specializarea - chirurgie, și plasarea în câmpul muncii după absolvirea studiilor postuniversitare prin rezidențiat.

Prin punctului 4.2. lit. a) din contractul menționat, medicul rezident *****Rodica s-a obligat, după absolvirea rezidențiatului, să activeze cel puțin trei ani conform repartizării Ministerului Sănătății.

Iar, în punctul 4.2. lit. b) din contract, pârâta *****Rodica și-a asumat obligația ca, în cazul în care nu va respecta angajamentele prevăzute de contract, să restituie integral cheltuielile pentru instruirea universitară din contul bugetului de stat și postuniversitară, în volumul calculat de Ministerul Sănătății.

La 20 iunie 2017 pârâtei *****Rodica i-a fost eliberată Diploma de Licență nr.008063 referitor la absolvirea cursului de 4 ani, studii postuniversitare prin nerezidențiat în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și a obținut specializarea Chirurgie (f.d.9).

La 12 iulie 2017, Ministerul Sănătății a eliberat pârâtei *****Rodica certificatul de repartizare nr.*****, pentru angajare în cadrul Instituției Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Hîncești” în funcția de medic chirurg (f.d. 11).

Potrivit declarațiilor reprezentantului reclamantului până la data depunerii acțiunii, pârâta *****Rodica nu s-a prezentat pentru plasarea în câmpul muncii.

Menționează instanța de judecată că conform punctului 4 al hotărârii Guvernului nr. 1396 din 24 noiembrie 2013 cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți și plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști, în cazul nerespectării de către tinerii specialiști a contractului semnat cu Ministerul

Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ei sunt obligați să restituie cheltuielile pentru instruirea universitară, din contul bugetului de stat, și postuniversitară, în volumul calculat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Conform anexei la scrisoarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" nr. ***** din 01 iulie 2017, pentru instruirea pârâtului *****Rodica din bugetul de stat a fost utilizată suma în mărime de 270 112 lei (f.d.41-44).

La 01 iunie 2020 Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a expediat în adresa pârâtei *****Rodica pretenția, prin care a solicitat achitarea sumei de 270 112 lei cu titlu de cheltuieli pentru studiile realizate din contul bugetului de stat.

În atare circumstanțe de fapt și de drept, instanța de judecată consideră necesar de a încasa din contul pârâtei *****Rodica în beneficiul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova suma de 270 112 lei.

Întru argumentarea concluziei instanța de judecată remarcă că însăși Curtea Europeană a menționat că o muncă ce trebuie executată în temeiul unui contract liber încheiat nu poate intra sub incidența art. 4 [munca obligatorie], deoarece unul dintre cei doi contractanți s-a angajat față de celălalt să îl respecte și se expune la sancțiuni dacă nu își onorează obligațiile (Hotărârea CEDO Van der Musseliev. Belgia, 23 noiembrie 1983, §34).25.

Subsidiar prin hotărârea nr. 11 din 4 iunie 2009 Curtea Constituțională a reținut că obligația absolvenților instituțiilor de învățământ superior, care au învățat în grupele cu finanțare de la bugetul de stat, de a lucra timp de 3 ani după absolvire conform repartizării de stat, sub sancțiunea restituirii cheltuielilor pentru studii absolut în toate cazurile de neexecutare a acestei obligații, nu contravin dispozițiilor art.35 alin.(1) și art.43 din Constituție, care garantează dreptul la învățătură și la libera alegere a muncii.

Prin urmare, Curtea a reliefat că libertatea muncii include dreptul persoanei de a-și alege după propria voință munca (profesia, ocupația) și locul muncii, precum și dreptul de a nu munci și de a-și continua studiile postuniversitare (masterat, doctorat), însă nu presupune libertatea de a nu executa obligațiile asumate la momentul încheierii contractului-tip (privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii) între persoane și instituția de învățământ și, implicit, de a nu restitui statului cheltuielile pentru studii.

De asemenea, în temeiul art. 94 din Codul de procedură civilă, coroborate cu prevederile art. 3 din Legea taxei de stat și raportate la soluția de admitere a acțiunii, instanța va dispune încasarea din contul pârâtului Stamatii Marian în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8 103,36 lei.

În conformitate cu art. art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de către Ministerul Sănătății al Republicii Moldova.

Se încasează de la *****Rodica, cod numeric personal *****, domiciliată în *****, în beneficiul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova suma de 270 112 (două sute șaptezeci mii una sută doisprezece) lei.

Se încasează de la *****Rodica, cod numeric personal *****, domiciliată în *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8 103,36 (opt mii una sută trei,36) lei.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte de ședință,
Judecător

Natalia Mămăligă